

Tykowski

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ
Z DNIA 26.01.2017
ZAWIERAJACA OPINIĘ W SPRAWIE NADANIA
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO NAUK
MEDYCZNYCH DR ŁUKASZOWI DOBRKOWI

Komisja habilitacyjna w składzie:

Recenzenci: Prof. dr hab. Ewa Szczepańska-Sadowska, WUM Warszawa

Dr hab. Wojciech Górecki, UJ CM Kraków

Prof. dr hab. Andrzej Bręborowicz, UM Poznań (nieobecny)

Członkowie Komisji: Prof. dr hab. Marek Sosnowski, UM Łódź

Prof. dr hab. Piotr Chłosta, UJ CM Kraków

Przewodniczący: Prof. dr hab. Jerzy Chudek, SUM Katowice

Sekretarz: Dr hab. Aleksandra Szlachcic, UJ CM Kraków

działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2016 poz. 882 z późn. zm.), § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2015, poz 1842), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dn. 12.09.2016 powołującego komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Łukasza Dobrka podjęła *jednogłośnie w głosowaniu jawnym*

uchwałę wyrażającą pozytywną opinię
w sprawie nadania dr Łukaszowi Dobrkowi
stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych
w dyscyplinie *biologia medyczna*

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalności popularyzującej naukę **dr n. med. Łukasza Dobrka** oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. dr hab. Andrzej Bręborowicz
- Prof. dr hab. Ewa Szczepańska-Sadowska
- Dr hab. Wojciech Górecki

ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Pan dr n. med. Łukasz Dobrek ukończył w 2000 r., z wyróżnieniem, studia na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum*. W tym samym roku rozpoczął pracę w Katedrze i Zakładzie Patofizjologii UJCM, początkowo na etacie starszego referenta inżynierjno - technicznego farmaceuty, od 2003 roku na etacie asystenta, a od 2005 roku do chwili obecnej na etacie adiunkta.

W 2004 r. Pan dr Łukasz Dobrek obronił na Wydziale Lekarskim UJCM rozprawę doktorską zatytułowaną: „Aktywność autonomicznego układu nerwowego w chorobie refluksowej przełyku (GERD)”.

Równocześnie podnosił swoje kwalifikacje zawodowe: w 2008 roku uzyskał dyplom specjalisty w dziedzinie farmakologii oraz ukończył studia podyplomowe z zakresu farmacji medycznej; w 2012 roku uzyskał dyplom specjalisty w dziedzinie farmacji klinicznej.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Dr n. med. Łukasz Dobrek jako Osiągnięcie naukowe stanowiące rozprawę habilitacyjną przedstawił cykl dziewięciu monotematycznych publikacji pod wspólnym tytułem: „Ocena aktywności układu autonomicznego metodą analizy zmienności rytmu serca w eksperymentalnych modelach nadaktywnego pęcherza moczowego”. We wszystkich publikacjach Habilitant jest pierwszym autorem. Wszystkie prace mają charakter oryginalnych opracowań eksperymentalnych, wszystkie zostały opublikowane w języku angielskim, osiem z nich w czasopismach posiadających wskaźnik oddziaływania IF. Ocena parametryczna wskazanego cyklu prac jest następująca: IF=6,266; pkt MNiSW=139.

W badaniach wchodzących w skład Osiągnięcia naukowego Pan dr Łukasz Dobrek postanowił wyjaśnić czy stosowana obecnie analiza zmienności rytmu serca może być pomocna w ocenie aktywności układu autonomicznego w zespole nadaktywnego pęcherza moczowego (*overactive bladder*, OAB) i w innych schorzeniach dolnych dróg moczowych oraz w ocenie skuteczności działania leków stosowanych w terapii schorzeń dolnych dróg moczowych. Pani Prof. Ewa Sadowska-Szczepańska w recenzji podkreśla, że jest to oryginalne podejście autora, ponieważ nie stosowano dotychczas analizy zmienności HRV do oceny stopnia zaburzeń regulacji układu sercowo-naczyniowego przez układ autonomiczny w schorzeniach dróg moczowych. Ponadto stwierdza, że autor wykazał w swoich badaniach przydatność nieinwazyjnej czasowej i widmowej analizy zmienności rytmu serca do oceny zaburzeń kontroli pęcherza moczowego przez układ autonomiczny w zespołach nadaktywności pęcherza moczowego. Wyniki badań sugerują, że w wywoływaniu zaburzeń kontroli czynności pęcherza moczowego przez autonomiczny układ nerwowy współuczestniczą zarówno zmiany w stymulacji receptorów adrenergicznych,

jak i zmiany wydzielania melatoniny, leukotrienów i prostaglandyn. Jednakże w ocenie Pani Prof. Ewy Sadowskiej-Szczepańskiej prace habilitanta nasuwają pewne zastrzeżenia metodyczne. W kilku pracach nie podano wieku, szczepu lub płci badanych zwierząt a czynniki te mogą mieć istotny wpływ na aktywność układu autonomicznego. W pracach Nr 1- 4 nie są przedstawione wyniki badań histopatologicznych, a zmiany w pęcherzu moczowym są oceniane na podstawie zmian jego masy i oglądu wizualnego. Możliwość oceny zmian histopatologicznych, zwiększyłaby pełną ocenę waloru poznawczego tych badań. Ponieważ niedociągnięcia te nie występują w późniejszych publikacjach, można przypuszczać, że nie będą się pojawiać w następnych pracach Habilitanta, jak stwierdza w podsumowaniu Pani Prof. Ewa Sadowska-Szczepańska.

Pan dr hab. Wojciech Górecki w oceniając prace wchodzące w skład Osiągnięcia naukowego Habilitanta podkreśla, iż szczególną wartością prezentowanych prac jest bardzo rzetelna charakterystyka stanu czynnościowego autonomicznego układu nerwowego, dokonana metodą zmienności rytmu serca, w zaburzeniach przebiegających z objawami wtórnej nadaktywności pęcherza moczowego, to jest w eksperymentalnych modelach pocyklofosfamidowego, krwotocznego zapalenia pęcherza moczowego oraz częściowej blokady podpęcherzowej, odzwierciedlającej warunki w przebiegu łagodnego przerostu prostaty. Ponadto Recenzent docenia ogrom wysiłku, staranność badawczą i dokumentacyjną oraz dbałość o zaplecze logistyczne badań na zwierzętach, w świetle coraz bardziej restrykcyjnych przepisów w tym zakresie. Według Pana dr hab. Wojciecha Góreckiego przedstawione badania sugerują rzetelny warsztat naukowo-badawczy Habilitanta i posiadanie umiejętności dogłębnej, w tym również krytycznej analizy własnych obserwacji. Silną stroną osiągnięcia naukowego jest spójna koncepcja eksperymentalna, duża aktywność badawcza skutkująca opublikowaniem 9 doniesień w ciągu 3 lat, międzynarodowy zasięg publikacji, z których 8 zostało opublikowanych w

czasopismach z IF. Słabą stroną osiągnięcia naukowego jest powtarzalność niektórych składników badań (wspólna grupa kontrolna w pracy nr 2 i 3, autocyтовania w każdej pracy w liczbie od 1 do 4), co stanowi elementy rozdrabniania wyników jednego wysiłku badawczego (tzw. *salami slicing publishing*). Cytując Recenzenta: „uwagi te czynię z obowiązku recenzenta, gdyż w sytuacji opracowania dwóch modeli badawczych (krwotocznego zapalenia pęcherza moczowego oraz częściowej blokady podpęcherzowej) a następnie stosowania opracowanej i wypróbowanej metodologii (ocena stanu czynnościowego autonomicznego układu nerwowego, metodą zmienności rytmu serca) badania wpływu różnych czynników eksperymentalnych - odwoływanie się do poprzednich wyników swoich badań jest nieuniknione i raczej świadczy o wielowątkowym i wyczerpującym podejściu do poruszanych zagadnień”. Pan dr hab. Wojciech Górecki podkreślił, że każda z prac cyklu wnosi nowe informacje naukowe i że dokonania zawarte w przedstawionym cyklu pozwalają przyjąć go za znaczące osiągnięcie naukowe.

Nieobecny w trakcie posiedzenia Pan Prof. Andrzej Bręborowicz w swojej recenzji podkreśla kompleksowe, szerokie podejście Habilitanta do badanych zagadnień oraz stwierdza, że zastosowane techniki badawcze są właściwe dla osiągnięcia zamierzonych celów badawczych oraz otrzymane wyniki są jak najbardziej wiarygodne. Recenzent zwraca uwagę na potencjalną korzyść przeprowadzonych badań poprzez wykorzystanie ich w dalszych pracach nad terapią stanu nadreaktywnego pęcherza moczowego.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Zgodnie z analizą bibliometryczną wykonaną przez Bibliotekę Medyczną UJCM prac opublikowanych przez Habilitanta w latach 2011-2016, które zostały zgłoszone do oceny w postępowaniu o nadanie stopnia dr hab. n. med. łączny współczynnik oddziaływania (impact factor, IF) 12 prac oryginalnych

Habilitanta wynosi 8,484. Współczynnik MNiSW tych prac jest równy 190. Współczynnik oddziaływania 8 prac poglądowych wynosi 3,906 (współczynnik MNiSW = 109). Dr n. med. Łukasz Dobrek jest również współautorem 15 prac oryginalnych i 14 prac poglądowych bez IF. Punktacja MNiSW tych publikacji wynosi odpowiednio 90 i 63. Jest też autorem 1 rozdziału w podręczniku międzynarodowym i 2 rozdziałów w podręcznikach krajowych. Dr n. med. Łukasz Dobrek jest współautorem 11 streszczeń prac przedstawionych na zjazdach międzynarodowych i 10 streszczeń przedstawionych na zjazdach krajowych. W suplementach opublikował 2 prace o łącznym współczynniku oddziaływania 4,959 oraz 1 pracę bez IF.

Łącznie w latach 2004 – 2011 dr n. med. Łukasz Dobrek opublikował 52 prace. Łączny IF prac habilitanta wynosi 17,349 (wskaźnik MNiSW = 492). Prace Habilitanta były cytowane 94 razy a współczynnik Hirscha publikacji Habilitanta wynosi 5.

W latach 2004 – 2007 dr Łukasz Dobrek brał udział jako wykonawca w realizacji 2 grantów MNiSW (grant 1012/P05/2004/26 oraz grant 1012/P05/2004/26. W latach 2006-2007 był kierownikiem projektu własnego (WL/ZKL/90L). W 2012 r był kierownikiem projektu w ramach dotacji docelowej MNiSW (K/DSC/000953). Brał również udział w realizacji trzech projektów statutowych (K/ZDS/003858, K/ZDS/ 004608).

Obecnie jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego i Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego.

Podsumowując dorobek naukowy Habilitanta Pani Prof. Ewa Sadowska-Szczepańska stwierdza, że wcześniejsze prace będące przedmiotem oceny nasuwają pewne uwagi krytyczne ze względu na niepełną informację o metodyce prowadzonych badań aczkolwiek niedociągnięcia te zostały wyeliminowane z późniejszych publikacji. Ponadto naukometryczna ocena badań Habilitanta i cytowalność jego badań nie jest imponująca. Byłoby bardzo wskazane, według Pani Prof., aby jego prace były publikowane w

specjalistycznych czasopismach o znacznie większym zasięgu międzynarodowym. Na pozytywną ocenę badań będących przedmiotem osiągnięcia zasługuje oryginalny charakter tych badań. O dużym zaangażowaniu Habilitanta w pracę naukową i jego twórczym wkładzie w prowadzone przez siebie badania świadczy to, że jest on pierwszym autorem prawie wszystkich prowadzonych przez siebie prac. W związku z tym Pani Prof. Ewa Sadowska-Szczepańska uważa, że osiągnięcie naukowe będące podstawą habilitacji jak i całokształt pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej spełniają kryteria wymagane do nadania stopnia doktora habilitowanego. Do podobnego wniosku przychylają się pozostali Recenzenci.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Wszyscy Recenzenci pozytywnie opiniują 15-letnią pracę dydaktyczną Habilitanta. Wszyscy stwierdzili, że wyrazem dbałości o doskonalenie warsztatu dydaktycznego jest fakt ukończenia dwusemestralnego kursu pedagogicznego. Ponadto Recenzenci podkreślają, że niewątpliwym dowodem zaangażowania Habilitanta w działalność dydaktyczną jest przyznanie przez Dziekana Wydziału Lekarskiego dyplomu najlepszego asystenta prowadzącego zajęcia dydaktyczne dla studentów III roku WL w roku akademickim 2008/2009.

Poza tym Pan dr Dobrek po uzyskaniu specjalizacji z zakresu farmakologii i farmacji klinicznej został powołany przez Pełnomocnika Dziekana Wydziału Farmaceutycznego UM we Wrocławiu ds. szkolenia podyplomowego do pełnienia obowiązków kierownika specjalizacji w dziedzinie farmacja kliniczna. Obecnie jest opiekunem pracy magisterskiej na kierunku Analityki Medycznej realizowanej w Katedrze Patofizjologii.

WNIOSEK KOŃCOWY

Wszyscy Recenzenci oraz Członkowie Komisji zgodnie przedstawiają wniosek końcowy w oparciu o ocenę osiągnięcia naukowego, będącego cyklem 9 prac oryginalnych, całokształtu dorobku naukowego, działalności dydaktycznej i organizacyjnej dr n. med. Łukasza Dobrka; uważają, że spełnia kryteria określone ustawą z dn. 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2014 r. poz. 1852 z późn. zm.) i w pełni zasługuje na uzyskanie tytułu naukowego doktora habilitowanego.

Wobec powyższego wnoszą do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum* o nadanie:

Panu dr Łukaszowi Dobrkowi
stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych
w dyscyplinie biologia medyczna

Przewodniczący Komisji

Prof. dr hab. n. med. Jerzy Chudek

Kierownik Katedry Patofizjologii
Wydziału Lekarskiego w Katowicach
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach